

Mål & budget 2026

med plan för 2027-2028

Dokumentnamn	Ärendenummer	Kategori	Beslutad av
Mål och budget 2026-2028	KLF 2025/882	Framåtsyftande styrdokument	Kommunfullmäktige
Publicerad	Beslutsdatum §	Giltighetstid	Ersätter
www.lulea.se	2025-06-17 § 133	2026-2028	Plan och budget 2025-2027, KLF 2024/916
Dokumentägare	Dokumentet gäller för	Uppföljning	Syfte
Biträdande kommundirektör	Alla nämnder & styrelser	Löpande genom delårsrapporter samt årsredovisning	Mål och budget visar hur Luleå kommunkoncern kommer att arbeta för visionen om framtidens Luleå 2040 i form av mål och hur budgeten fördelas

Inledning.....	1
Politiska majoritetens prioriteringar	2
Prioriterade områden och tilläggsuppdrag	4
Välfungerande vardag för alla.....	5
Mer Luleå för fler luleåbor	6
Trygg i Luleå	7
Klimatsmart och naturpositiv	8
Blomstrande näringsliv	9
Prioriteringar för nämnder och bolag.....	9
Kommunstyrelsen	9
Socialnämnden.....	10
Barn- och utbildningsnämnden.....	10
Arbetsmarknad- och gymnasienämnden.....	11
Kultur- och fritidsnämnden	11
Infrastruktur- och servicenämnden	12
Miljö- och byggnadsnämnden	12
Luleå lokaltrafik AB (LLT)	12
Lulebo AB	13
Introduktion till ekonomi och budget 2026–2028	13
Budget 2026–2028	13
Resultatbudget	13
Balansbudget.....	15
Kassaflödesbudget.....	16
Driftbudget	17
Kommunövergripande anslag.....	19
Investeringsbudget.....	19
De kommunala bolagens ekonomiska sammanställning	21
Finansiell analys av budgeten	23
Budgeten i förhållande till de långsiktigt finansiella målen.....	23
Balanskravsutredning	23
Årets planerings- och budgetprocess	25

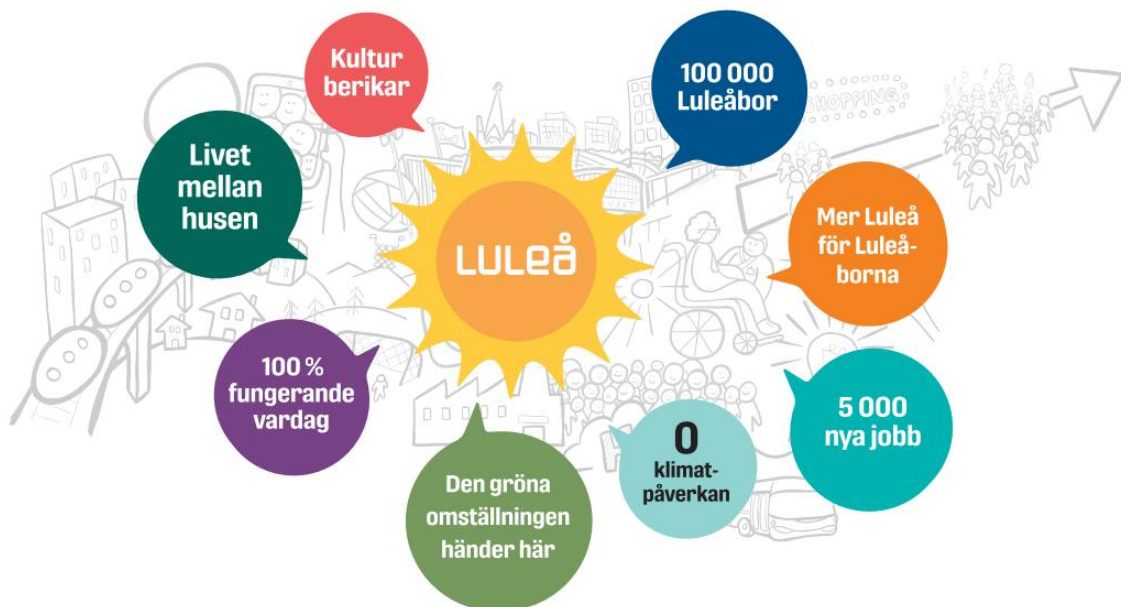
Inledning

Mål och budget visar hur Luleå kommunkoncern kommer att arbeta för visionen om framtidens Luleå 2040 i form av mål och hur budgeten fördelas. Dokumentet är ett styrande dokument som ger grund för ägardirektiv för bolagen samt planering och uppföljning i både nämnder och kommunala bolag. Detta är det centrala dokumentet för att styra den kommunala verksamhetens inriktning och omfattning i det korta perspektivet (1–3 år).

Kommunkoncernen levererar service, driver samhällsbygget och säkrar den lokala demokratin. Kommunfullmäktige ansvarar för att fastställa grunduppdrag till nämnd och bolagsstyrelse. Grunduppdraget förtydligar det kommunala ändamålet med nämndernas och bolagens verksamheter, såväl lagstadgade som frivilliga.

Genom politiska beslut på olika nivåer bestäms uppdragens riktning och ambition, vilka uttrycks genom styrande dokument och verksamhetsplanering.

Kommunkoncernen prioriterar fortsatta satsningar på välfärden, tillväxt, ökat tempo i klimatomställningen, en levande landsbygd och ett mer inkluderande Luleå. Budgeten innebär att kommunen har överskott under hela planperioden och uppnår ett överskott motsvarande 1-3 procent av skatteintäkter och bidrag under planperioden med bibehållen skattesats.

**Tillsammans skapar vi ett hållbart,
attraktivt Luleå med Sveriges bästa service.**

Och plats för minst 100 000 Luleåbor.

Politiska majoritetens prioriteringar

Välfungerande vardag för alla

Behoven i välfärden kommer att öka under de kommande åren. För att möta de växande behoven i välfärden riktas merparten av de ökade tillskotten i budgeten till nämnderna som ansvarar för de verksamheterna. Satsningarna innefattar generella tillskott och kvalitetshöjning av verksamheterna. Arbetet med att förbättra arbetsmiljön kommer fortsatt vara prioriterat och fler ska ha möjlighet att stanna kvar i välfärdsyrkena efter pension. Vi budgetsätter en riktad satsning mot socialförvaltningen för att anställa arbetsmiljöcoacher och genomföra aktiviteter för att stärka arbetsmiljön.

Trygga skolvägar för barn ska vara prioriterat. Kommunen ska också investera i att utveckla och förbättra lekplatser under planperioden och målet är att varje stadsdel och kommundel ska ha ett utegym. Skolor och förskolor ska finnas där barn bor och landsbygden skolor och förskolor ska bevaras

En stark demokrati

Demokratiarbetet ska stärkas och medborgarnas inflytande över kommunen ska öka. Strukturen och uppdraget för de kommunala råden har setts över, för att stärka kommunens demokratiarbete. Luleå framtidsforum har genomförts, en medborgardialog där ett representativt urval Luleåbor fått komma med inspel till vad de ser att kommunen behöver ha med sig i sitt framtida arbete. Arbetet med de nationella minoriteternas ska utvecklas med särskilt fokus på samråd med samer i frågor som påverkar dem. Ungdomsfullmäktige införs för att stärka ungdomars inflytande och ge ökad kunskap i hur unga vill stärka kommunens arbete framåt.

Trygg i Luleå

För att öka tryggheten i kommunen kommer arbetet med klottersaneringen tillsammans med polisen och fastighetsägarna att fortsätta. Trygghetsorganisationerna som verkar i Luleå kommer fortsätta stödjas likt kommunens FREDA-mottagning, EQ-mottagning samt tjej- och kvinnojourerna.

Vi vill att Luleå kommun förblir en av Sveriges tryggaste kommuner även år 2040. Vi arbetar aktivt med brottsförebyggande åtgärder och samverkar med olika samhällsaktörer för att skapa goda förutsättningar för kommunens tillväxt och utveckling. Genom att prioritera trygghet i både nutid och framtid säkerställer vi en positiv utveckling för alla våra invånare.

Vi vill att kommunen fortsätter att arbeta aktivt för att skapa en trygg och säker miljö för alla våra invånare. Socialnämnden leder det brottsförebyggande arbetet i nära samarbete med våra kommunala förvaltningar, bolag, Polisen, civilsamhället och näringslivet. Genom metoden Effektiv Samordning för Trygghet (EST) håller vi veckovisa avstämningar och gör kvartalsvisa analyser för att snabbt kunna vidta rätt åtgärder. Ett nytt forum som syftar till att stärka samarbete med civilsamhällesföreningar i trygghetsfrågor har skapats. Arbetet med det kommer fortsätta, samt utvecklas under planperioden.

Blomstrande näringsliv

Näringsidkarnas nöjdhet med kommunens verksamheter prioriteras genom höjd servicenivå för företagarna och förbättrad tillgänglighet. I takt med ökad tillväxt i Luleå kommun har fler bygglovshandläggare anställts för snabbare och bättre service till företagen.

Tillståndprocesserna ska påskyndas och det ska bli enklare att få kontakt med kommunen. Kompetensförsörjningen är en av de största utmaningarna för tillväxten och därför kommer arbetet med att attrahera arbetskraft att intensifieras. Företag som vill växa och etablera sig i Luleå ska få stöttning och vara en fortsatt central del av arbetet för ökad tillväxt. Samarbetet mellan Boden och Luleå är avgörande för att klara omställningen i regionen och därför kommer pendlingen mellan Luleå och Boden att underlättas. En gemensam strukturplan för näringslivsutveckling är i framtagande. Samarbetet med regionen och staten ska öka och fördjupas i regionala utvecklingsfrågor.

Klimatsmart och naturpositiv

Tempot i omställningen behöver öka och därför föreslås flera satsningar med en grön profil. Samhällsplaneringen ska styras mot en hållbar och fossilfri kommun 2040. Kollektivtrafikens andel av resandet ska öka och därför ska ett förslag om en enhetstaxa i hela kommunen utredas. Avgiftsfri kollektivtrafik på sommaren för barn tom 19 år är infört från sommaren 2024 och fortsätter vara en viktig möjlighet för barn i hela kommunen. Kommunen ska bygga klimatsmart, hållbart och energieffektivt och använda mer förnybar el i sina verksamheter. Förvaltningarnas och bolagens fordon ska gå på förnybara drivmedel. Kommunen ska fortsätta uppmuntra cirkulär ekonomi. Energirådgivare ska finnas tillgänglig och känd för både medborgare och näringsliv. Det ska bli enklare att välja hållbara färdvägar i Luleå genom satsningar på gång- och cykelvägar och kollektivtrafik. Grönområden ska finnas tillgängliga i alla bostadsområden och biologisk mångfald ska främjas på kommunens grönytor. Nya naturreservat bildas, och en ny skogspolicy ska tas fram för att inkludera ett naturnära, hyggesfritt skogsbruk.

Landsbygderna

Föreningslivet på landsbygderna är en viktig partner i utvecklingen av kommunen. För att arbetet ska förstärkas under åren tillsätter vi 1 miljon årligen i ökat föreningsbidrag till föreningar på landsbygderna. Utöver det fortsätter tidigare beslutad miljonsatsning på projekt i byarnas under planperioden. Lulebo har sedan tidigare fått i uppdrag att bygga i byar och på landsbygden.

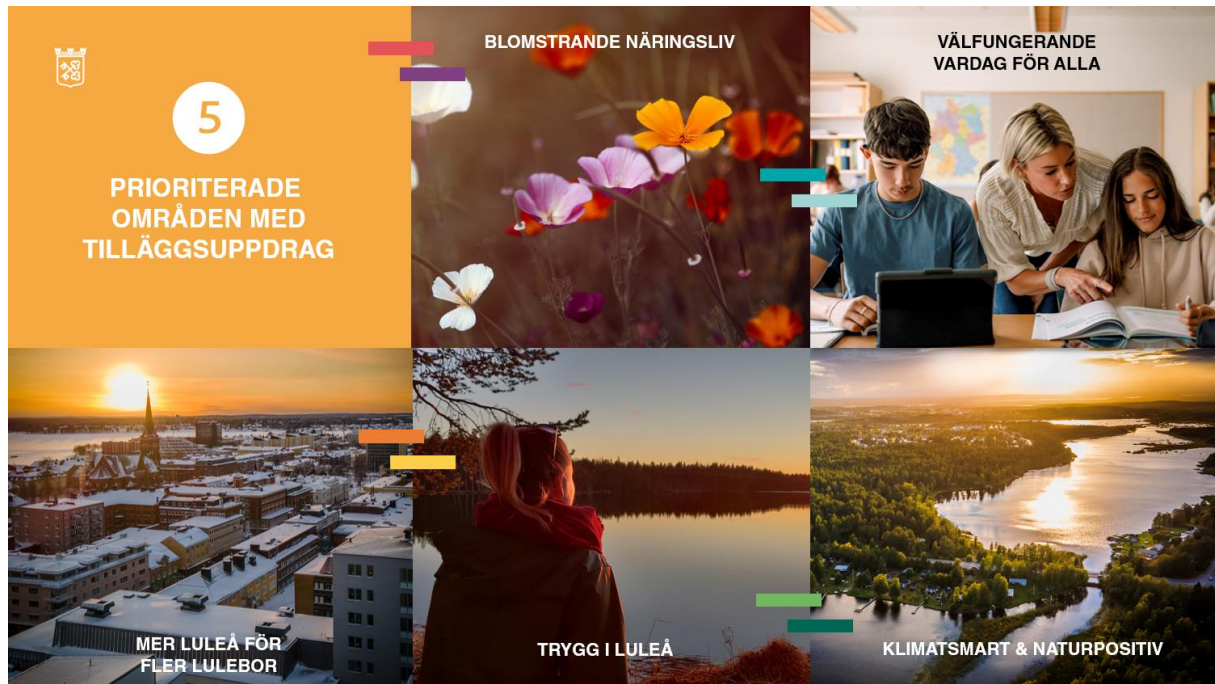
Luleå skärgård är en del av våra levande landsbygder och kommer att synliggöras i det fortsatta utvecklingsarbetet – med insatser för ökad tillgänglighet, både för boende och fritid i vår fantastiska skärgård.

Service på landsbygderna ska öka och arbetstillfällen ska prioriteras. En handlingsplan för kommunal service på landsbygderna är i framtagande. För att främja lokal matproduktion har kommunen ökat sina inköp av lokalt producerad mat. De kommunala skolorna och förskolorna på landsbygden ska bevaras.

Prioriterade områden och tilläggsuppdrag

Kommunkoncernen har fem prioriterade områden och tilläggsuppdrag på vår väg till visionen om framtidens Luleå 2040.

Luleå kommunkoncern ska i alla verksamheter inför 2026, med utgångspunkt i sina grunduppdrag, besluta om målsättningar för att bidra till kommunfullmäktiges prioriterade områden och tilläggsuppdrag.

Kommunstyrelsen leder och samordnar arbetet och ska via kommunledningsgruppen driva, koordinera, stödja och följa upp effekterna för återrapportering till kommunfullmäktige. I kommunstyrelsens kommunbidrag finns anslaget för ett hållbart och växande Luleå med syftet att skapa förutsättningar för kommungemensam utveckling av framtidens Luleå och förnyelsearbete inom de fem prioriterade områdena.

Kommunfullmäktiges prioriterade områden visar hur kommunen valt att gruppera insatser som vi tillsammans utför för att uppnå den politiska viljeinriktningen, kommunala och globala hållbarhetsmål samt utveckla verksamheten. Vi utgår från lagstiftning, extern styrning och våra styrande dokument. De prioriterade områdena med tillhörande effekter följs upp i delårsrapport och årsredovisning och måluppfyllelsen är en del vid bedömningen om kommunen uppnått god ekonomisk hushållning i verksamheten. De prioriterade områdena löper horisontellt genom organisationen, och här samverkar nämnder och bolag med utgångspunkt i den ansvarsfördelning som regleras i reglementen och ägardirektiv. Det kompletteras med initiativ som löser gemensamma utmaningar.

Välfungerande vardag för alla

Det prioriterade områdets syfte är att Luleå kommunkoncerns välfärd och service ska ligga i nationell framkant.

Kommunkoncernen ska leverera service som bidrar till välfärd och gör att invånare kan ha en 100 procent fungerande vardag. Arbetet behöver göras **tillsammans** med de som bor, verkar och vistas i Luleå, så att det utgår från invånarnas behov och förväntningar, och säkerställer att de är **nöjda** med de tjänster och service som kommunen erbjuder.

Kommunkoncernen står också inför stora demografiska förändringar med en ökning av invånare över 80 år och en långsam tillväxt av arbetskraften. För att möta välfärdens ökade behov krävs ett strategiskt arbete med **kompetensförsörjning**. Inriktningen är att verka för:

- Ökad tillgång till kompetens genom breda rekryteringsvägar och en inkluderande arbetsmarknad
- Stärkt medarbetarskap genom utvecklingsmöjligheter och ett hållbart arbetsliv
- Hållbara arbetsplatser med effektivitet, kvalitet och innovation
- Effektivt ledarskap som stödjer och utvecklar medarbetarna
- Ökad möjlighet att arbeta längre genom ett hälsosamt och hållbart arbetsliv

Servicen behöver utvecklas på **resurseffektiva sätt** med **digitalisering, AI och ny teknik** som motor för förändrade beteenden och nya lösningar.

Tilläggsuppdrag

- Friskvårdsmedel bör ses som en del av personalkostnaderna. 9,6 miljoner flyttas till finansförvaltningen, för senare ombudgetering till den nämnd som har kostnaden. Kommunstyrelseförvaltningen får i uppdrag att föreslå kommunstyrelsen en fördelningsmodell för friskvårdsmedlen.
- Som en del i att stärka nämnderna i sitt arbete med utveckling och innovation i verksamheten decentraliseras delar av kommunstyrelsens resurser för detta. 9 miljoner tillskjuts finansförvaltningen från kommunstyrelsens budget, för senare ombudgetering till den nämnd som kommer förfoga över resurserna. Kommunstyrelseförvaltningen får i uppdrag att föreslå kommunstyrelsen en fördelning av medlen till nämnderna under hösten 2025.

Mer Luleå för fler luleåbor

Det prioriterade områdets syfte är att möjliggöra industrins omställning i rätt takt och nå en hållbar tillväxt och samhällsomställning med kulturen som drivkraft. Inflyttningen till Luleå ska kunna öka och livet mellan husen ska utvecklas. Invånare ska känna sig delaktiga i samhällsomställningen och ha möjlighet att bidra.

Mer Luleå för fler Luleåbor handlar om att bygga vidare på de kvaliteter som gör att vi som redan är Luleåbor trivs här, att Luleå ska utvecklas på ett sätt som både nuvarande och framtida Luleåbor uppskattar.

Stora industrisatsningar pågår i norr och bidrar till en omställning som har en tydlig grön profil. Luleå kommun driver aktivt på för en **hållbar tillväxt och samhällsomställning i nationell framkant**. Samarbetet i regionen är avgörande för att klara omställningen och mycket kommer att handla om att skapa goda förutsättningar att bo och verka både i **stad och på landsbygd**.

I landsbygderna finns ett rikt näringsliv och ett aktivt civilsamhälle med många föreningar som bidrar till aktiviteter och gemenskap för stora och små. **Livskraftiga landsbygder** är viktiga för hela kommunens utveckling, attraktivitet och omställning till ett hållbart samhälle.

Kommunen behöver gemensamt med andra både planera och genomföra **utvecklad infrastruktur, verksamhetsområden samt olika bostadstyper och -områden**.

Förutsättningar som berör detta kan handla om **tillgång till mark**, se över **arbetssätt** från plan till genomförande och möjligheter till **riskdelning** mellan kommun och andra inblandande aktörer. Även de finansiella förutsättningarna är en utmaning.

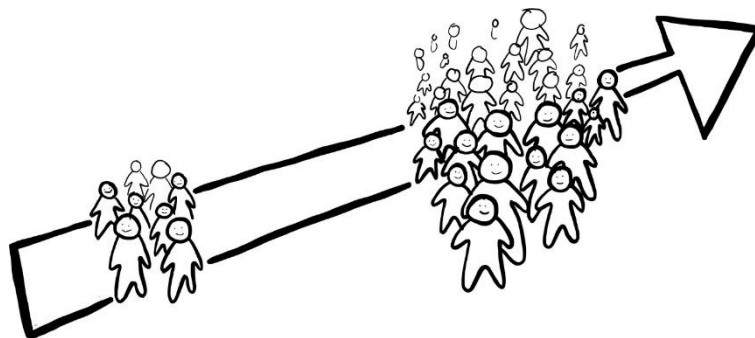
Starka och utvecklade **mötesplatser** som är tillgängliga, inkluderande och kulturellt levande är centrala för att skapa ett samhälle där människor trivs och känner delaktighet, gemenskap och meningsfullhet. Kultur ska inte bara vara en upplevelse, utan ett sätt att delta i samhället och känna samhörighet. **Öppna och mångkulturella samhällen** präglas dessutom alltid av ett starkt kulturliv.

Invånares **delaktighet och inflytande** i lokala demokratiska processer och sammanhang behövs för att uppnå en hållbar samhällsomställning.

Kommunens **kommunikation** med invånare har också betydelse för kunskapen och förtroendet för kommunen.

Tilläggsuppdrag

- Utred hur rekommendationerna från Luleå framtidsforum kan tillvaratas.

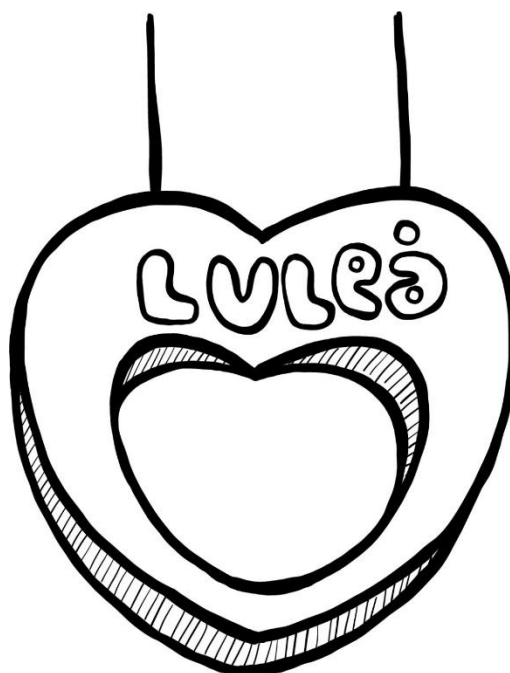
Trygg i Luleå

Det prioriterade områdets syfte är att Luleå ska fortsätta att vara en trygg plats att leva och bo på. Kommunkoncernen ska stärka det lokalt brottsförebyggande arbetet, förhindra organiserad brottslighet och klara att hantera störningar i samhället.

Trygghet och säkerhet är ett paraplybegrepp för kommunkoncernens samlade arbete med **social hållbarhet med särskilt fokus på barn och skydd mot oönskade händelser**, det vill säga mot kriser, olyckor och brott som drabbar människor, egendom, miljö eller samhällsfunktion. Det är många aktörer inom och utom kommunen som verkar inom området som till exempel räddningstjänst, internt skydd, krisberedskap, socialtjänsten, miljö- och hälsoskyddsförvaltning, säkerhetsskydd, informationssäkerhet, folkhälsa och brottsförebyggande verksamhet.

För Luleå handlar området om **lokalt brottsförebyggande arbete, förhindrande av organiserad (välfärds-)brottslighet** men också om **arbetet för säkerhet och beredskap** utifrån det geopolitiska läget som tillsammans skapar trygghet. **Landsbygderna** är viktiga i kommunens arbete för ökad självförsörjningsgrad av livsmedel, energi etcetera.

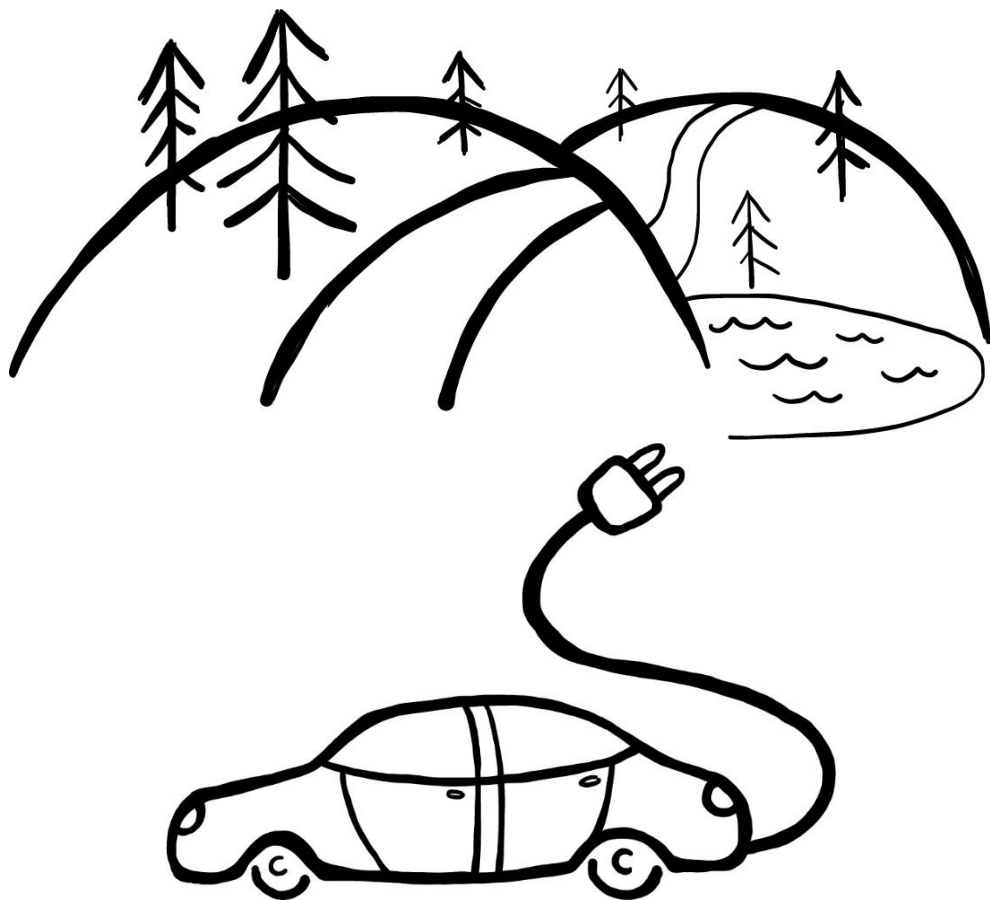

Klimatsmart och naturpositiv

Det prioriterade områdets syfte är att Luleå ska vara klimatneutralt 2040, en hållbar förebild i samhällsomställningen och omhänderta naturens värden.

Tempot i omställningen för att minska den pågående globala uppvärmningen samt begränsa dess negativa konsekvenser behöver öka och därför planerar kommunen flera satsningar med en grön profil. **Samhällsplaneringen** ska styras mot en hållbar och fossilfri kommun. Luleå kommunkoncern arbetar med klimatfrågan främst genom att **minska klimatpåverkande utsläpp**, både i sina egna verksamheter och i Luleå som ort. Det handlar även om exempelvis att **bygga klimatsmart, hållbart och energieffektivt**, uppmuntra till **cirkulär ekonomi** och använda mer **förnyelsebar energi**. Höga natur och kulturmiljövärden präglar landskapet och bebyggelsen på **landsbygderna**. **Grönområden** som är tillgängliga i alla bostadsområden och **biologisk mångfald** på kommunens grönytor är en viktig del i framtidens Luleå.

Blomstrande näringsliv

Det prioriterade områdets syfte är att Luleå kommun ska ge förutsättningar för ett starkt och växande näringsliv genom att främja ett gott företagsklimat, hög tillgänglighet och god service.

Kommunen har en mängd olika roller, till exempel som myndighet, servicegivare, kund och markägare. Företagarnas åsikter om kommunens **företagsklimat** är nära förknippade med hur de upplever att kommunen agerar. Det är speciellt viktigt när det handlar om **myndighetsutövning**. Serviceområdena **effektivitet**, följt av **kompetens** och **bemötande** har störst betydelse för företagarnas helhetsbedömning och avspeglar sig i ranking avseende företagsklimat. Och kraven för dessa ökar hela tiden.

Att **stötta företag som vill växa och/eller etablera sig** är en central del av arbetet för ökad tillväxt. Insatser och samverkan med aktörer på **landsbygden, besöksnäringen** och **samarbeten i regionala utvecklingsfrågor** är viktiga för utvecklingen av kommunen.

Prioriteringar för nämnder och bolag

Kommunstyrelsen

Då kommunen står inför en stor omställning, krävs att många delar av kommunen förnyas sig och utvecklas samtidigt. Kommunstyrelsen ska i detta arbete leda, stödja och samordna nämnderna och de kommunala bolagens arbete. Arbetet med att förbättra näringslivsklimatet behöver intensifieras i det nya näringslivsarbetet, med fokus på dialog och skapa samsyn med näringslivet om vägen framåt.

Kommunstyrelsen fortsätter leda arbetet med att utveckla Luleås landsbygder, bland annat genom en handlingsplan för kommunal service på landsbygderna. 1 miljon avsätts för att för att börja verkställa handlingsplanen.

Samhällsbyggnadsutskottet

I och med den gröna omställningen finns ett ökat intresse att bygga i Luleå kommun. För att underlätta detta har vi omorganiserat oss och upprättat ett samhällsbyggnadsutskott som ligger direkt under kommunstyrelsen. Vi gör det för att tydligare ta ansvar för helheten inom samhällsplanering. Det ska vara enklare att få tydlig politisk inriktning när det gäller planer och markförsäljning. Att få till en bra byggdialog och jobba nära alla företag som vill vara med och utveckla Luleå kommun är prioriterat för utskottet. För att lyckas med detta behöver vi fortsatt ha en effektiv planprocess som håller hög kvalitet. Vi vill kunna möjliggöra för industrins etableringar i Luleå kommun på bästa möjliga sätt och fortsatt bygga för ett hållbart Luleå.

Vi vill kunna möjliggöra för industrins etableringar i Luleå kommun på bästa möjliga sätt och fortsatt bygga för ett hållbart Luleå. En förstärkning av plan- och expolateringsverksamheten har genomförts och den satsningen kommer att fortsätta.

Räddningstjänst

Under planperioden skapas räddningstjänst i beredskap (RIB) i Sörbyarna, vilket innebär att medel för byggnation och drift avsätts i budget. Då räddningsledningssystemet Räddsam Nord behöver förstärkas avsätts medel för det under hela planperioden. Räddningstjänsten behöver delta i arbetet med nya stadsdelar, till exempel Hertsöheden samt utvecklingen av Luleå industripark. Räddningstjänsten utreder tillsammans med andra intresserade kommuner en gemensam framtida organisation.

- RIB-station i Sörbyarna

Socialnämnden

Socialnämnden står inför stora utmaningar de kommande åren. Den största utmaningen på både kort och lång sikt finns inom kompetensförsörjningen, där olika aktiviteter genomförs med målet om att vara en attraktiv arbetsgivare och behålla kompetensen. Tidigare under mandatperioden påbörjades arbetet med att tillskapa ett Kompetenscentra som delfinansieras med medel från Europeiska socialfonden (ESF).

Genom att satsa på medarbetares kompetensutveckling ökar vi vår attraktion som arbetsgivare och säkerställer en god vård och omsorg. Inom planperioden är en av de viktigaste åtgärderna ett fortsatt arbete med kompetensförsörjningsplanen och utveckling av verksamheterna.

Antalet invånare över 80 år ökar. Det kommer att öka behoven av välfärdstjänster som sjukvård och äldreomsorg. Socialförvaltningen behöver därför stärka förmågan att omhänderta resurser och behov hos befintliga medarbetare ytterligare, för att säkra kompetensförsörjningen. Det kan bland annat ske genom systematiskt arbetsmiljöarbete, kompetensutveckling, digital omställning och att vara en arbetsplats man både söker sig till och stanna kvar i länge.

- Stärkt systematiskt arbetsmiljöarbete. Bland annat sker det genom en riktad budgetsatt arbetsmiljösatsning.

Barn- och utbildningsnämnden

Vi har stora demografiska utmaningar att hantera, med ett sjunkande födelsetal och sjunkande antal barn i förskolan. Vi har också nya skolfastigheter som ska tas i bruk med stigande hyreskostnader, parallellt som vi också har hyror för temporära modulbyggnader för skolverksamheten.

Vi har prioriterat att behålla förskolepersonal och de kommer att finnas i ett poolsystem. Därigenom tryggar vi anställningar för personalen, behåller kompetensen och får bättre förutsättningar för en viss kontinuitet i verksamheten. Vi ser att vi har stora pensionsavgångar åren som kommer och därför också viktigt att i möjligaste mån långsiktigt

värna och behålla personal. Det är en prioriterad fråga. Att behålla kompetent personal har betydelse för en hög kvalitet i förskola och skola.

Under 2025 startas en resursskola. Det startas även skolsociala team i samverkan med socialförvaltningen. De verksamheterna kommer att fortsätta under 2026 och kommer att bidra till att skolan i Luleå är bra, oavsett vilka behov man har.

Hösten 2026 står också den nya Hertsöskolan klar och tas i bruk. Den nya idrottshallen på Hertsön beräknas stå klar under senhösten 2026. Tunaskolan byggs ut, och tillgodoser också en utökad verksamhet på den anpassade skolan och beräknas klar 2027. Stadsöskolan står också på tur för renovering och tillbyggnad.

- Prioritera att behålla personal

Arbetsmarknad- och gymnasienämnden

Kompetensförsörjningen är vår tids stora utmaning - för att ge fler unga möjligheter att gå ett gymnasieprogram som leder direkt till arbete expanderar vi gymnasieskolan med en ny skolbyggnad i hjärtat av gymnasiebyn. Vårt breda utbud av utbildningar inom gymnasieskola och vuxenutbildning är en styrka för vår kommun. Vi fortsätter arbetet med att skapa trygghet och studiero, och stärka det kompensatoriska arbetet i Luleå gymnasieskola.

För att hålla ett helhetsgrepp om utmaningen med arbetskraft i omställningen och välfärden arbetar vi för att öka inflyttningen och behålla fler studenter kvar efter examen, förbereder oss för att erbjuda fler beredskapsanställningar och håller i genomförd satsning på feriearbeten för våra unga. För att fler ska kunna ta sig in på arbetsmarknaden med språket som verktyg pågår ett aktivt arbete med att söka externa utvecklingsmedel för att stärka SFI.

- Ny byggnad för gymnasieskola

Kultur- och fritidsnämnden

Ett rikt kultur-, idrotts- och fritidsutbud är en grundpelare i ett attraktivt och välfungerande välfärdssamhälle, ett samhälle där olikheter ses som en styrka och där människor möts i meningsfulla sammanhang. Vi kommer att fortsätta att utveckla och stärka kultur- och idrottsområdet, i nära samverkan med professionella aktörer och civilsamhället. Barn och unga är vår högsta prioritet, men vi värnar också om ett brett och tillgängligt utbud för alla, genom hela livet.

Med en aktiv dialog med invånare och aktörer arbetar vi för att öka besöksattraktiviteten och vidareutveckla ett levande föreningsliv, starka kulturverksamheter och en idrottsrörelse som når både stad och landsbygd. Kultur och idrott ska fortsätta att stärkas för gemenskap, hälsa och hållbar samhällsutveckling. Som en del i detta arbete genomförs flera konkreta satsningar, såsom investering i en ny barn- och ungdomsbokbuss, ny idrottsyta vid Hälsans hus, investeringar för en tillgänglig skärgård samt ett utökat evenemangsstöd.

- Utökat evenemangsstöd

Infrastruktur- och servicenämnden

Framtidens Luleå formas av modiga satsningar, omtanke om vår gemensamma miljö och en service som stärker varje invånare och företag. Vi bygger en kommun där enkelhet och tillgänglighet är självklarheter – med digitala tjänster som förenklar livet, snabbare service som skapar trygghet och nya arbetssätt som stärker dialogen och samarbetet mellan kommun och medborgare. Vi bygger och renoverar skolor, gruppbofästigheter och förskolor under planperioden samtidigt som vi också ökar reinvesteringstakten i våra befintliga byggnader.

Vi fortsätter satsningar på reinvestering och nyinvestering i våra gator, vägar och gång- och cykelvägar. Bra skolvägar och en välutvecklad gång- och cykelinfrastruktur är tillsammans med satsningar på kollektivtrafiken, hörnstenar i vår satsning på en grönare och mer jämlik kommun. Fortsatta satsningar på fossilfria fordon och utbyggd laddinfrastruktur bidrar till minskade koldioxidutsläpp. Genom att utveckla inkluderande mötesplatser, lek- och rekreationsmiljöer, skapar vi rum för gemenskap och livskvalitet i hela kommunen.

Skogen är en av våra viktigaste resurser – både som kolsänka och som plats för återhämtning och upplevelser. Med hyggesfritt skogsbruk och en ny skogspolicy sätter vi naturvärden och biologisk mångfald i centrum och möter därmed medborgarnas förväntningar. Tempot på reinvesteringar i vägar, broar och fastigheter behöver öka. 60 miljoner per år tillskjuts nämnden som investeringsmedel. De ökade driftkonsekvenserna för reinvestering på väg, bro, etc. avsätts från 2027 till nämnden. Driftkonsekvenserna för fastigheter avsätts till finansförvaltningen.

- Ökat tempo i reinvesteringar

Miljö- och byggnadsnämnden

Nämnden kommer fortsätta sitt arbete med pedagogisk myndighetsutövning för att främja bostadsbyggandet och tillväxten i vår kommun genom att öka tillgängligheten och att underlätta kontakten med vår verksamhet.

- Arbete med pedagogisk myndighetsutövning

Luleå lokaltrafik AB (LLT)

Ett Luleå som växer till 100 000 invånare ställer stora krav på kollektivtrafiken. I majoritetens budget tar vi steg för att inte bara bibehålla utan även öka kollektivtrafikens andel av den totala trafiken i kommunen. Detta är det viktigaste steget för att skapa ett framtida trivsamt, tillgängligt centrum med ren luft, begränsade bullerstörningar och god tillgänglighet för alla oberoende av inkomst- eller funktionsvariation.

Under sommaren kommer ungdomar upp till 19 år åka avgiftsfritt i LLT:s linjenät. Under planperioden startas bygget av en ny bussdepå i Luleå. Genom denna investering får vi en modern depå med garage, verkstad och servicehall som innehåller de faciliteter, exempelvis laddinfrastruktur som krävs för en framtida fossilfri busstrafik i Luleå.

Lulebo AB

Lulebo har, som allmännyttigt bostadsbolag, en viktig roll i utvecklingen av Luleå kommun som bostadsort och attraktiv tillväxtkommun. Deras uppgift är att utveckla bostäder, bostadsområden och stadsdelar av god kvalitet samt att skapa hållbara och trygga miljöer där människor trivs och vill leva.

På grund av den rådande lågkonjunkturen och omvärldsfaktorer som påverkar ränteläget och inflationen, har bostadsmarknaden under det senaste året i princip stått stilla. Många markanvisningar har pausats eller förlängts. Vi i majoriteten tycker att det är otroligt viktigt att vi får igång bostadsbyggandet för att kunna klara av den gröna industrialiseringen som sker i vår kommun. Vi kan inte sitta och vänta på att det ska bli bättre tider och hoppas att någon sätter igång och bygger bostäder. Därför har vi gett i uppdrag till Lulebo att fördubbla bostadsbyggandet. Det är viktigt att allmännyttan tar sitt ansvar när det råder lågkonjunktur i fastighets- och byggbranschen.

Lulebo fortsätter byggandet av lägenheter. Det pågår just nu produktion av 220 lägenheter som färdigställs under 2026. Lulebo har utrett förutsättningar för byggande i landsbygd, och planerar nu för det.

Introduktion till ekonomi och budget 2026–2028

En kommun ska varje år upprätta en budget. Budgeten ska upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna (Kommunallagen 11 kap 5 §).

Kommunfullmäktige har 2025, i enlighet med Kommunallagen 11 kap 1 §, fattat beslut om policy för "God ekonomisk hushållning med tre långsiktiga finansiella mål.

Uppföljning sker vid delårsrapport och årsredovisning.

Budget 2026–2028

Resultatbudget

Resultatbudgeten visar på ett positivt resultat för år 2026 med 60 miljoner kronor. År 2027 och år 2028 blir det budgeterade resultatet positivt med 65 miljoner kronor respektive 72 miljoner kronor. De beräknade resultatnivåerna i mål och budget 2026–2028 är under förutsättning att nämnderna klarar en budget i balans. Det ingår inte heller vinster eller förluster som uppstår vid försäljning av exploateringsfastigheter och mark, då det råder osäkerhet vilket år dessa kommer att infalla samt till vilket belopp.

Skatter och generella bidrag är beräknade enligt cirkulär 25:21 från Sveriges kommuner och regioner samt tillhörande skatteunderlagsprognos. Prognosen för befolkningsökning som används i modellen är +400 invånare år 2026, +450 invånare år 2027 samt +500 invånare år 2028 och framåt.

I budget planeras för en utdelning från Luleå Kommunföretag AB på 50 miljoner kronor 2026 och 25 miljoner kronor 2027. Beslut om utdelningen ska tas eller inte fattas av kommunstyrelsen i samband med delårsrapport per augusti respektive år.

Resultatbudget (mkr)	År 2026	År 2027	År 2028
Nettokostnad	-5 699	-5 882	-6 066
Avskrivningar	-442	-467	-490
Verksamhetens nettokostnad	-6 141	-6 349	-6 556
Skatteintäkter	5 360	5 605	5 863
Generella statsbidrag	844	865	866
Verksamhetens resultat	63	121	173
Finansiella intäkter	73	51	28
Finansiella kostnader	-75	-108	-129
Årets resultat	60	65	72
Resultatets andel av skatter och statsbidrag	1,0%	1,0%	1,1%

Luleå kommun har ett långsiktigt finansiellt mål om att årsresultatets andel av skatt och statsbidrag ska vara minst 1–3 procent. Med ett resultat på 1 procent kan kommunen delvis självfinansiera investeringar och därigenom hålla nere upplåningen. Målet beräknas till 1,0 procent (60 miljoner kronor) år 2026, 1,0 procent (65 miljoner kronor) år 2027 samt 1,1 procent (72 miljoner kronor), vilket innebär att målet om resultatnivå 1–3 procent uppnås under perioden.

Under kommande tre år planeras rivning och sanering av ett antal fastigheter. Kostnaderna är mycket svårbedömda fram tills att rivningsprocessen sätts igång och budgeteras inte. Dessa kostnader uppskattas till 110 miljoner kronor 2026 och 21 miljoner kronor 2027, men utfallet kan bli högre eller lägre. Det avser gamla brandstationen i centrum (Bävern), respektive Gammelstad samt Trekanten. Det finns även ett antal fastigheter där rivning kommer att genomföras men kostnaderna har ännu inte kunnat uppskattas. Det avser Stadsöskolan, Öhemsskolan, Mariebergsskolan och hyreshus i Antnäs.

Försäljningsintäkter av exploateringsfastigheter, anslutningsavgifter VA och investeringsbidrag är inte medräknade i det budgeterade resultatet, detta eftersom det råder osäkerhet vilket år dessa kommer infalla samt till vilket belopp. Totalt uppskattas intäkter om 196 miljoner kronor 2026, 391 miljoner kronor 2027 och 336 miljoner kronor 2028.

Balansbudget

Balansbudgeten visar kommunens beräknade tillgångar samt eget kapital och skulder vid utgången av respektive år.

Balansbudget (mkr)	År 2026	År 2027	År 2028
TILLGÅNGAR			
- Likvida medel	386	381	383
- Omsättningstillgångar	488	448	408
- Materiella anläggningstillgångar	10 384	11 397	12 284
- Finansiella anläggningstillgångar	124	124	124
Summa tillgångar	11 383	12 351	13 200
SKULDER OCH EGET KAPITAL			
- Eget kapital	6 657	6 721	6 793
varav årets resultat	60	65	72
- Avsättningar	565	573	583
- Kortfristiga skulder (övr)	2 441	3 337	4 105
- Långfristiga skulder inkl checkkredit (externa)	1 719	1 719	1 719
Summa skulder och eget kapital	11 383	12 351	13 200

Kassaflödesbudget

Kassaflödesbudgeten visar kommunens beräknade finansiella flöden under perioden 2026–2028. Tabellen nedan visar att det krävs en nettoupplåning på 2 430 miljoner kronor, för perioden 2026–2028, för att säkerställa kassaflödet.

Kassaflödesbudget (mkr)	År 2026	År 2027	År 2028
Årets resultat	60	65	72
Justering för avskrivningar	443	467	490
Justering för förändring avsatt till pensioner	13	21	25
Justering för rörelsepåverkande förändringar övriga avsättningar	0	0	0
Övriga ej likviditetspåverkande poster	0	0	0
Förändring EK			
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	516	554	586
Minskning/ökning förråd m.m.	0	0	0
Minskning/ökning kortfristiga fordringar	0	0	0
Minskning/ökning långfristiga fordringar	0	0	0
Minskning/ökning övriga kortfristiga skulder (exkl. checkräkning och skuld bolag)	0	0	0
Kassaflöde från den löpande verksamheten	516	554	586
Investeringar i materiella	- 1 407	-1 505	-1 401
- Försäljning	50	50	50
Investeringar i finansiella	0	0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-1 357	-1 455	-1 351
Nyupptagna lån	760	900	770
Amortering av leasingskuld	-3	-3	-3
Förändring upplåning (checkkredit och lån)	757	897	767
Årets kassaflöde	-84	-4	2

Driftbudget

För beräkningen av nämnders budget används flera utgångspunkter och antaganden som de finansiella målen, befolkningsprognosen, demografisk kompensation, utvecklingen av pensioner, löner, skatter och statsbidrag med mera. Samtliga nämnder samt KS/kollektivtrafik har fått kompensation för prisuppräkning enligt index från SKR.

Nämnderna har även fått kompensation för höjning av internränta till 2,75 procent (2,5 fg år), samt avdrag för sänkning av personalomkostnadspålägget 40,66 procent (41,39 fg år).

Anslag för löneöversyn finns inom finansförvaltningen och överförs till nämnderna när översynen är klar. Anslaget baseras på konjunkturlönestatistik. År 2025 görs en omvärldsanalys för att jämföra lönenivåer med andra kommuner och regioner samt en lönekartläggning enligt diskrimineringslagen. Förvaltningarnas behov av löneökningar och fackliga yrkanden inhämtas också. Resultatet kan leda till satsningar på vissa yrkesgrupper och en uppdaterad lönepolitisk handlingsplan.

I mars har budgetförutsättningar skickats ut till nämnderna vilka i sin tur har tagit fram och beslutat om konsekvensbeskrivningar utifrån förutsättningarna. Nämndernas totala behov uppgår till 118,5 miljoner kronor år 2026. Av behoven finns följande omhändertaget i budgeten samt generella tillskott till några nämnder:

- RIB-station som beslutats av kommunfullmäktige.
- Förstärkt räddningsledning
- Lokalvård och vaktmästare. De senaste årens inflation har fått till följd att dessa verksamheter inte kunnat öka sina intäkter i samma takt som kostnaderna ökat. Eftersom en översyn ska göras om verksamheten ska fortsätta att vara en resultatenhet eller ej läggs tillskottet på finansförvaltningen i avvaktan på beslut.
- Underskottstäckning som beslutats av kommunfullmäktige, för Nordiskt flygteknikcentrums verksamhet som övergår till arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningen.
- Skolstruktur, nybyggnation Hertsöskolan enligt beslut av kommunfullmäktige.
- Införande av objektsekonomi för att få rätt hyresnivå på respektive fastighetsobjekt samt att möjliggöra reinvesteringar för 150 miljoner kronor årligen.
- Driftskostnader på grund av ökat tempo i reinvesteringar på gata, bro, etc

I respektive nämnds kommunbidrag finns även följande poster inräknade:

KS/Kommunstyrelseförvaltningen

- ✓ Tillägg enligt volymmodell 0,4 mkr från år 2026
- ✓ Decentralisering av resurser för utveckling och innovation, - 9 mkr från 2026
- ✓ Flytt av friskvårdsbidrag, -9,6 mkr från 2026
- ✓ Sänkt anslag för hållbart och växande Luleå, - 3 mkr 2026, - 4 mkr från 2027

KS/Räddningstjänsten

- ✓ Införande av objektsekonomi 1,5 mkr från år 2026
- ✓ RIB-station, 5 mkr år 2026, 5,7 mkr år 2027, 10 mkr år 2028
- ✓ Förstärkt räddningsledning, 1 mkr från 2026

Barn- och utbildningsnämnden

- ✓ Avdrag för PO-sänkning till fristående aktörer -0,4 mkr från år 2026
- ✓ Avdrag enligt demografimodell, -17,5 mkr år 2026, -36,0 mkr år 2027, -41,6 mkr år 2028
- ✓ Införande av objektsekonomi, förskolor 6 mkr samt grundskolor 8,2 mkr från år 2026
- ✓ Forskarskolan 1,2 mkr år 2027 och framåt
- ✓ Skolstruktur Hertsöskolan 6,4 mkr år 2026, 12,7 år 2027 och framåt
- ✓ Hertsöskolan, engångskostnad för flytt 2 mkr år 2026
- ✓ Generell ökning av budget 32 mkr år 2026, 25 mkr från år 2027

Arbetsmarknads- och gymnasienämnden

- ✓ Avdrag för PO-sänkning till fristående aktörer -0,2 mkr från år 2026
- ✓ Avdrag enligt demografimodell, -2,2 mkr år 2026, -0,8 mkr år 2027, -9,9 mkr år 2028
- ✓ Införande av objektsekonomi, gymnasiet -5,6 mkr samt amf -0,3 mkr från år 2026
- ✓ Generell ökning av budget 12 mkr år 2026, 10 mkr från år 2027

Kultur- och fritidsnämnden

- ✓ Införande av objektsekonomi, -6,7 mkr från år 2026
- ✓ Generell ökning av budget 2,5 mkr från år 2026

Socialnämnden

- ✓ Tillägg enligt demografimodell, 41,6 mkr år 2026, 78,5 mkr år 2027, 112,6 mkr år 2028
- ✓ Införande av objektsekonomi 3,9 mkr från år 2026
- ✓ Arbetsmiljösatsning, 2 mkr från år 2026

Infrastruktur- och servicenämnden

- ✓ Tillägg enligt volymmmodell, 10 mkr år 2026, 18,8 mkr år 2027, 34,7 mkr år 2028
- ✓ Generell ökning av budget 8 mkr från år 2026
- ✓ Ökade driftskostnader för ökat tempo i reinvesteringar på gata, bro, etc 0,8 mkr från år 2027.

Miljö och byggnadsnämnden

- ✓ Generell ökning av budget 0,5 mkr från år 2026

KS/Finansförvaltningen

- ✓ Lönerevision 3,4 % från år 2026
- ✓ Skolstruktur driftkostnader 49,3 mkr från år 2027
- ✓ Underskottstäckning för Nordiskt flygteknikcentrums verksamhet som övergår till arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningen. 2,0 mkr år 2026 tom 2028
- ✓ Återställning av deponi, 10 mkr år 2026
- ✓ Lokalvård och vaktmästare, 4,5 mkr från år 2026
- ✓ Ökade driftskonsekvenser för reinvesteringar i fastigheter, 3 mkr från 2027
- ✓ Sänkt anslag i KS utvecklingsmedel, -5 mkr från år 2026
- ✓ Friskvårdsmedel för vidare fördelning till nämnder, 9,6 mkr från år 2026
- ✓ Decentralisering av resurser för utveckling och innovation för vidare fördelning till nämnder, 9 mkr från år 2026

Driftbudget (mkr)	År 2026	År 2027	År 2028
KS/Kommunstyrelseförvaltning	262	266	271
KS/Räddningstjänst	85	87	92
KS/Kollektivtrafik	185	190	195
Arbetsmarknad- och gymnasienämnd	477	478	475
Barn- och utbildningsnämnd	1 905	1 895	1 907
Kultur- och fritidsnämnd	395	402	409
Miljö- och byggnadsnämnd	32	32	32
Socialnämnd	2 221	2 280	2 335
Infrastruktur- och servicenämnd	421	445	474
Kommunrevision	3	3	3
Valnämnd	4	2	2
Överförmyndarnämnd	13	13	13
Summa nämnder	6 002	6 092	6 210
Finansförvaltning (lön, pension, avgifter m.m.)	-303	-210	-144
Nettokostnader exkl. avskrivningar	5 699	5 882	6 066

Kommunövergripande anslag

De kommunövergripande anslagen inom finansförvaltningen slås ihop till ett gemensamt anslag, benämnt KS utvecklingsmedel. Detta syftar till att möjliggöra en mer flexibel och effektiv användning av anslagen. Genom att samla medlen i ett enda anslag kan resurserna utnyttjas optimalt.

I Kommunfullmäktiges oförutsedda finns medel för Forskarskolan på 1,2 mkr överförd till barn- och utbildningsnämndens kommunbidrag år 2027 och framåt.

Kommunövergripande anslag (mkr)			
Anslag som överförs till KS utvecklingsmedel	År 2026	År 2027	År 2028
Näringslivsfrämjande åtgärder	7,2	7,2	7,2
Strategiska utvecklingsinsatser, sociala investeringar och folkhälsoinsatser	9,7	9,7	9,7
Kommunstyrelsens oförutsedda	0,5	0,5	0,5
Kommunfullmäktiges oförutsedda	1,2	0,7	0,7
Totalt anslag som överförs till nytt anslag: KS utvecklingsmedel	18,6	18,1	18,1
Majoritetens förändring	-5	-5	-5
Totalt anslag för KS utvecklingsmedel	13,6	13,6	13,6

Investeringsbudget

Norra Sverige och Luleå kommun har idag en central roll i den globala omställningen, mycket tack vare de förhållanden som råder i regionen. Det finns ett behov av utveckling inom många områden exempelvis utifrån industrins gröna omställning, vilket kommer innebära nya infrastrukturer för väg, sjöfart, järnväg och kraft, och betydande insatser från flera samhällsaktörer. Den gröna omställningen kräver även en stor inflyttning för att möta behovet av arbetskraft och att fler ska leva och verka inom kommunen. För att lyckas med

inflyttning behövs investeringar i till exempel nya bostadsområden, men också i skolor, parker och annat som gör det attraktivt att leva i ett växande Luleå på väg mot 100 000 Lulebor. Luleå kommun väljer att göra en stor satsning på barn och unga under planperioden, i form av exempelvis skolbyggnader, idrottsytor, lekplatser och skolvägar. Även satsning mot äldre och personer med funktionsnedsättning finns inom planperioden så som ett nytt vård- och omsorgsboende och gruppboenden.

Tidigare politisk inriktning att alla beslut klimatsäkras samt målet om klimatneutralitet innebär att investeringar som leder till minskad klimatpåverkan eller är ett led i klimatanpassning behöver prioriteras. Ökade avskrivningar och eventuella ökade räntekostnader tillsammans med en trolig befolkningsökning, kommer att belasta driftsbudgeten ytterligare framgent. Att finansiera investeringar med lån innebär på sikt ökade finansiella kostnader. Sammantaget innebär detta att investeringstakten fortsatt kommer att vara hög under de kommande åren, och i och med det även att kommunen behöver arbeta med att hitta fler sätt och nya samverkansformer för att finansiera behoven. För att investeringar till exempel ska kunna lösa fler utmaningar samtidigt är innovativt synsätt, samverkan mellan aktörer, arbete med testbäddar och omtanken om medborgare central.

Utgångspunkterna för investerings- och exploateringsbudget för 2026–2028 visar planeringen kopplade till olika byggnader och anläggningar, flera delar bygger på tidigare fattade beslut. Den genomsnittliga investeringsnivån för perioden motsvarar cirka 25 procent av intäkterna (skatter och stadsbidrag).

Respektive nämnd tar beslut om vilka investeringar som ska genomföras, men utförandet av investeringarna ansvarar infrastruktur- och servicenämnden till största delen för.

Större investeringar som prioriteras 2026–2028

Skattefinansierade investeringar 3 801 miljoner kronor

- Exploatering av nya arbetsplatsområden på Hertsöfältet/Svartön, Ektjärn, Rutvik Södra, Storporsön, Kyråkåkra och Sunderbyn (Lassevallen), nytt bostadsområde Hertsöheden, Bävern, Rutvik, Sunderbyn, Riga samt fortsatt utbyggnad av bostadsområdet på Kronandalen.
- Avsatt medel under perioden för skolstruktur inklusive sporthallar och övriga ytor, tex ny idrottshall vid Hälsans hus.
- Avsatt medel för nya gruppboenden samt vård och omsorgsboenden.
- Ökat tempo på reinvesteringar av fastigheter
- Ökat tempo på reinvesteringar av gator, vägar, belysning, gång- och cykelvägar
- Nyinvestering i gång- och cykelvägar
- Avsatt medel för säkerhetsåtgärder
- Avsatt medel för ny bussdepå

VA-verksamhetens investeringar 992 miljoner kronor

- Fortsatta investeringar för vatten och avlopp: Östra länken, Råneå, Luleå-Boden, Uddebo, Lövsjär, Porsön, Antnäs/Alvik och Bensbyn samt reinvesteringar i verk och nät.

Budgeterad resultatnivå och behovet av investeringar innebär för perioden 2026–2028 en beräknad nyupplåning på cirka 2 430 miljoner kronor.

Investeringsbudget 2026-2028 (mkr)	År 2026	År 2027	År 2028	Summa
Skattefinansierad verksamhet inkl exploatering	1 224	1 283	1 294	3 801
Avgiftsfinansierad verksamhet, VA	339	389	263	992
Summa	1 563	1 672	1 557	4 793

Investeringsbudget 2026-2028 (mkr)	År 2026	År 2027	År 2028	Summa
KS/Kommunstyrelseförvaltning	320	398	374	1 092
KS/Räddningstjänst	9	12	33	55
Arbetsmarknad- och gymnasienämnd	2	2	2	5
Barn- och utbildningsnämnd	114	178	191	483
Kultur- och fritidsnämnd	21	38	70	130
Miljö- och byggnadsnämnd	1	1	1	2
Socialnämnd	59	59	186	304
Infrastruktur- och servicenämnd	698	595	437	1 730
Valnämnd	0	0	0	1
Summa skattefinansierad verksamhet inkl exploatering	1 224	1 283	1 294	3 801
VA-verksamhet	339	389	263	992
Summa investeringar kommunen	1 563	1 672	1 557	4 793

Begreppsförklaringar

- Exploatering är insatser för nya bostadsområden och arbetsplatsområden med tydlig koppling till befolkningsutvecklingen.
- Verksamhetsanpassningar är för att möta förändrade behov i kommunens verksamheter.
- Nyinvesteringar är för nya satsningar i befintlig infrastruktur. Reinvesteringar är för investeringar i befintliga anläggningar och utrustning för att säkerställa funktionen och bevara värdet på kommunens infrastrukturer.

De kommunala bolagens ekonomiska sammanställning

Resultat efter finansiella poster, mkr

Bolag	År 2026	År 2027	År 2028
Luleå Kommunföretag AB	34	33	42
Luleå Energi AB, koncern	124	153	166
Luleå Hamn AB	-73	-101	-144
Luleå Lokaltrafik AB	-1	0	0
Luleå Miljöresurs AB	8	5	5
Lulebo AB	20	11	1

Bolagen har inte hunnit besluta om budget för perioden, men enligt ovanstående prognoser är det främst Luleå Kommunföretag AB och Luleå Energi-koncern som avviker positivt jämfört med budget 2025. Luleå kommunföretag AB planerar att ta utdelningar från

bolagskoncernen under 2026–2028 motsvarande utdelningspolicyn och beräknar därmed högre resultat under perioden jämfört med 2025. Luleå Energi-koncern planerar att förbättra sitt resultat för åren 2027–2028, utifrån prisjusteringar för fjärrvärme och elnät samt av ökade anslutningsintäkter för elnätskunder. Luleå Hamn AB fortsätter med tunga investeringar inför framtiden kopplat mot den gröna omställningen, vilket medför stora resultatförluster för 2026–2028. Dessa prognoser arbetas dock kontinuerligt med för att minskas, bland annat ses intäktssidan över och det pågår ett arbete med att se över hanteringen av räntekostnader. Försiktighetsprincipen har använts för att inte visa för bra resultat utifrån de osäkerheter som fortfarande finns kring den nya verksamheten. Lulebo AB har ett prognostiserat försämrat resultat för åren 2026–2028. Även de planerar att genomföra stora investeringar kommande år utifrån det nya ägardirektivet om ökad nyproduktion, men de kommer även att genomföra ROT för att minska underhållsskulden. Övriga bolag planerar att resultatomässigt ligga på ungefär samma nivå som budget 2025.

Investeringsvolym, mkr

Bolag	År 2026	År 2027	År 2028
Luleå Kommunföretag AB	-	-	-
Luleå Energi AB, koncern	292	517	1 018
Luleå Hamn AB	503	797	1 434
Luleå Lokaltrafik AB	80	77	80
Luleå Miljöresurs AB	180	90	90
Lulebo AB	393	465	665
Summa	1 448	1 946	3 288

De största planerade investeringarna under 2026–2028 är att Luleå Hamn AB fortsätter med projekten Malmporten och Framtidens hamn för den gröna omställningen. Lulebo AB fortsätter att genomföra ROT- och underhållsprojekt på sina fastighetsbestånd samt fortsätter med nyproduktion av lägenheter. Luleå Energi-koncern fortsätter att investera i fjärrvärmenätet och omställning kring systemet. I slutet av perioden planeras även nya elnätsanslutningar till Luleå industripark samt grön konvertering av hetvattencentral. Luleå Miljöresurs AB investerar främst i nya kärl/behållare och insamlingsfordon utifrån nya krav på insamling samt ombyggnation på Storheden. Luleå Lokaltrafik AB planerar att investera i nya bussar och i befintliga fastigheter för att bibehålla driften i verksamheten.

Finansiell analys av budgeten

Budgeten i förhållande till de långsiktigt finansiella målen

Årsresultatets andel av skatteintäkter och statsbidrag ska uppgå till minst 1–3 % Resultaten under 2026, 2027 och 2028 har budgeterats till 60 miljoner kronor (1,0 %), 65 miljoner kronor (1,0 %) respektive 72 miljoner kronor (1,1 %). Det innebär att målet kommer att nås under planperioden 2026–2028.

Soliditeten ska vara minst 55 %

Under 2026–2028 kan investeringarna endast till mindre del finansieras med egna medel vilket medför en ökad nyupplåning om 760 miljoner kronor år 2026, 900 miljoner kronor år 2027 och 770 miljoner kronor år 2028. Soliditeten som i 2024 års bokslut uppgick till 64 procent beräknas vid 2027 års slut uppgå till cirka 55 procent. År 2028 bedöms soliditeten understiga 55 procent vilket beror på det fortsatt höga behovet av investeringar. Fram till år 2027 bedöms målet uppnås, från år 2028 behöver resultatnivåerna ökas eller investeringsnivåerna sänkas för att uppnå målet 55 procent soliditet.

Respektive nämnds budgetavvikelse ska vara noll eller positiv

Lika viktigt för god ekonomisk hushållning är ett effektivt och ändamålsenligt användande av kommunens resurser i verksamheten och att resurserna är rätt anpassade utifrån de demografiska förutsättningarna. Det ställs allt högre krav på kommunens verksamheter, verksamheter ska bedrivas med god kvalitet och ett effektivt resursutnyttjande. Vissa verksamheter genomgår stora förändringar så som demografiska förändringar, konkurrensutsättning, förändrade målgrupper samt en efterfråga som ökar snabbare. Målet är att budgetavvikelserna ska vara noll eller positiv för respektive nämnd.

Balanskravsutredning

Det lagstadgade balanskravet är en resultatmässig miniminivå som innebär att årets totala intäkter måste vara högre än de totala kostnaderna. Om ett underskott uppstår efter balanskravsutredning så måste detta kompenseras med överskott inom en treårsperiod. Vid beräkning av balanskravsresultatet ska vissa resultatposter inte tas med, exempelvis realisationsvinster på anläggningstillgångar.

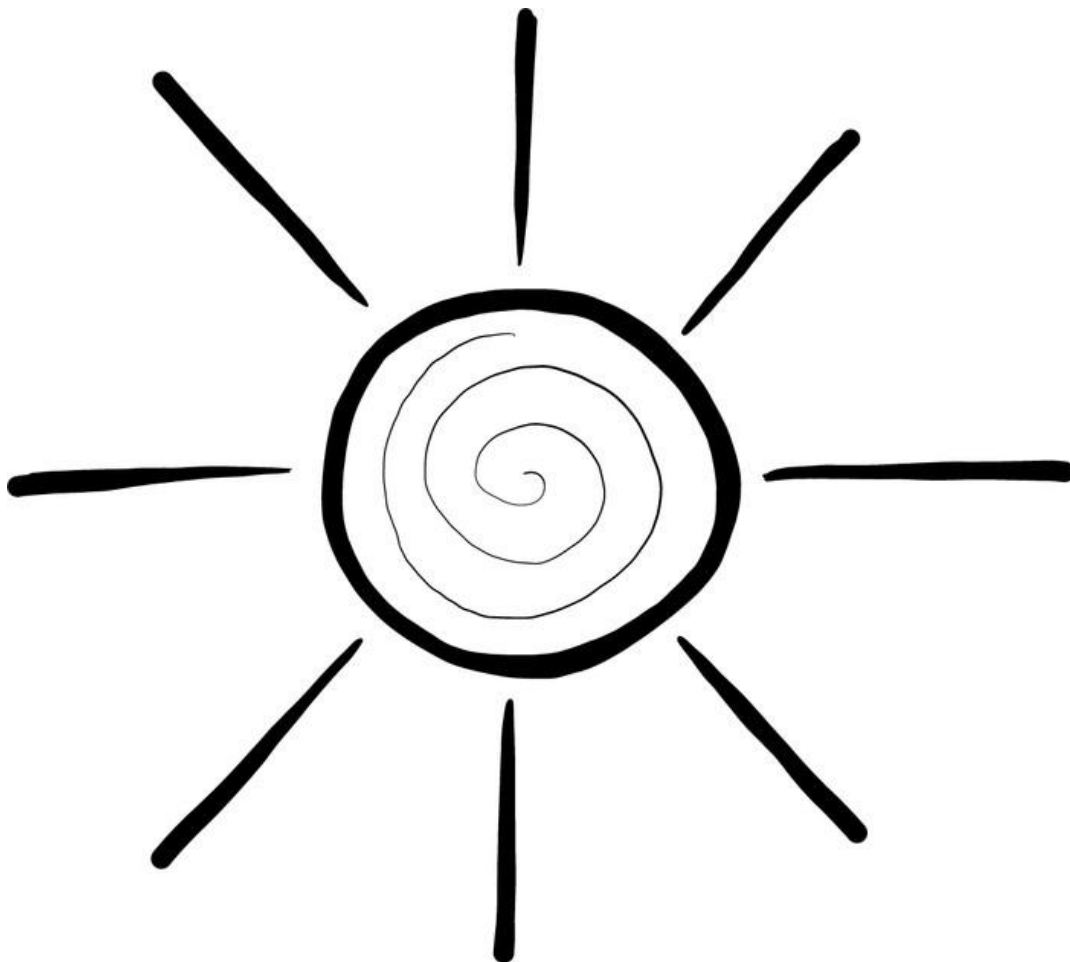
Från år 2025 gäller den nya så kallade resultatreserven (RER) och resultatutjämningsreserven (RUR) kommer fasas ut under en tioårsperiod. Eftersom reglerna gäller från och med räkenskapsåret 2024 var därmed första året med möjlighet till reservering av medel till RER i bokslutet 2024. För RUR däremot så var det i bokslut och årsredovisning för 2023 sista gången kommunen hade möjlighet att reservera medel. Disponering av medel från RUR kommer att kunna göras fram till 2033, på samma sätt som tidigare med utgångspunkt i "att utjämna intäkter över en konjunkturcykel". Luleå kommun kommer att utarbeta nya riktlinjer för resultatreserv, RER.

Luleå kommuns RUR uppgick vid utgången av 2024 till 1 246 miljoner kronor.

Medel från RUR kan användas om två kriterier är uppfyllda:

- Förändringen av årets underliggande skatteunderlag i riket understiger den genomsnittliga utvecklingen de senaste 10 åren (enligt Sveriges kommuner och regioners beräkningar)
- Balanskravsresultatet är negativt

Medel i RER kan disponeras för att täcka hela eller delar av ett negativt balanskravsresultat. Medel i RER ska användas för att uppnå en god ekonomisk hushållning d.v.s. med större flexibilitet än RUR. Luleå kommun reserverade 58 miljoner kronor för år 2024. Då resultatet är positivt under samtliga år under planperioden bedöms inte RUR eller RER behöva nyttjas.

Årets planerings- och budgetprocess

Analys och rapporter som underlag

Planeringsprocessen inför 2026–2028 startade med underlag i form av exempelvis RISE omvärldsrapport, uppföljning av övergripande mål till 2040 (närvärld) och redovisning av resultat i årsredovisningen (invärld).

I mars presenterade nämnder och bolag, vid tre halvdagskonferenser, resultat föregående år samt en framåtblick och syn på utmaningar inför 2026–2028.

Under mars och april prioriterade en strategisk grupp för investeringar bland de gemensamma behoven inom kommunorganisationen.

I mars och april genomfördes Luleå Framtidsforum 2025, där en slutrapport med rekommendationer togs fram.

Förutsättningarna är klara

I mitten av mars fastställde kommundirektören budgetförutsättningar till verksamheterna. Nämnderna beslutade sedan under april om konsekvensbeskrivningar av budgetförutsättningarna 2026–2028.

Utkastet är tillgängligt och blir ett förslag

I slutet på april träffades förvaltningsdirektörer och vd:ar för samordning. Utkastet behandlades av kommundirektörens ledningsgrupp. Därefter presenterades det i mitten av maj för samtliga politiska partier i fullmäktige. Underlag som stöd till de politiska grupperna delgavs i samband med det.

Förslag till Mål och budget

Beredning skedde vid kommunstyrelsens arbetsutskott och kommunstyrelse i juni.

Mål och budget är klar

Kommunfullmäktige fastställde Mål och budget med plan i mitten på juni. Efter beslutet arbetar nämnder och styrelser fram och beslutar om verksamhetsplaner.

Dialoger mellan kommunstyrelse och nämnder/bolagsstyrelser. Samordningsdag för förvaltningsdirektörer och vd:ar. Ärenden om ägardirektiv till bolag.

